

Nr 86.

Av herr **Johansson, Johan Peter**, om ökat anslag till svenska skolmuseet.

I statsverkspropositionen till årets riksdag har Kungl. Maj:t hemställt, att riksdagen måtte till svenska skolmuseet anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 3,000 kronor att på de villkor, Kungl. Maj:t kunde finna gott bestämma, utgå till centralstyrelsen för Sveriges allmänna folkskollära rförening för museets ändamål.

Samma belopp, som sålunda äskats av riksdagen, anvisades av denna för budgetåren 1927—1928, 1928—1929 och 1929—1930 för enahanda ändamål.

I underdånig ansökning den 5 juni 1929 hemställde nämnda centralstyrelse om ett till 4,000 kronor förhöjt anslag för uppehållande av museets verksamhet under budgetåret 1930/1931.

Till stöd för den sålunda ifrågasatta förhöjningen anfördes huvudsakligen följande:

Beträffande utgifterna för tjänstgöring vid museet, städning och renhållning samt elektrisk ström för belysning vore en väsentlig ökning ofrånkomlig. Museet hade nämligen under innevarande år utökats med en ny, skolhistorisk avdelning, förlagd till lokal i källarvåningen under museets förutvarande avdelning och till storleken motsvarande denna. Tjänstgöringen vid museet hade med dess hittillsvarande omfattning kunnat bestridas av en enda person, men detta vore hädanefter icke möjligt, sedan museet omfattar två olika avdelningar, förlagda till skilda våningar. För tjänstgöringen måste därför ytterligare en person anställas. Kostnaden för nämnda tjänstgöring, som under år 1928 utgjorde 1,304 kronor 50 öre, torde därför icke kunna beräknas lägre än till 2,200 kronor för år. Det vidgade lokalutrymmet medförde även betydligt ökat arbete med städning och renhållning samt ökad förbrukning av elektrisk ström till belysning. Utgifterna för dessa ändamål, som under år 1928 utgjorde respektive 1,041 kronor 33 öre och 107 kronor 19 öre, syntes komma att ökas till respektive 1,500 kronor och 200 kronor.

Skolöverstyrelsen, som efter remiss yttrat sig över ansökningen, har tillstyrkt det begärda anslaget å 4,000 kronor under anförande av bland annat:

”Svenska skolmuseets betydelsefulla och gagnande verksamhet i skolväsendets och folkbildningens tjänst är känd och torde icke behöva närmare utvecklas. Efter inflyttningen i de åt museet upplåtna nya och rymliga lokalerna har det också erhållit möjligheter att i än vidare mån än förut tillgodose sitt betydelsefulla ändamål. Fördelarna av att dessa lokaler äro belägna i samma byggnad som överstyrelsens lokaler ha visat sig uppenbara. Museet, vars samlingar äro översiktligt och väl ordnade, har på sin nya plats redan varit föremål för stort intresse från allmänhetens sida.

Den höjning i anslaget, som av centralstyrelsen föreslagits, synes fullt motiverad. Genom nådigt brev till statskontoret den 24 augusti 1928 anvisade

Eders Kungl. Maj:t till centralstyrelsen för Sveriges allmänna folkskollära-förening såsom bidrag till bestridande av de med upprättandet av en skolhistorisk avdelning vid museet förenade kostnaderna ett belopp av 1,500 kronor. Därjämte medgav Eders Kungl. Maj:t, att lektorn vid folkskoleseminariet i Lund B. R. Hall finge, under åtnjuten tjänstledighet läsåret 1928—1929 för att biträda museet vid ifrågavarande avdelnings upprättande, av allmänna medel åtnjuta ersättning för vad han under tjänstledigheten i vederbörlig ordning förpliktades avstå av sina avlöningsförmåner vid lektorstjänsten. Såsom förutsättning för dessa Eders Kungl. Maj:ts beslut gällde, att Hall till svenska skolmuseet såsom gåva överlämnade vissa av honom sammanbragta värdefulla skolhistoriska samlingar.

Den ifrågavarande gåvan har skolmuseet nu fått mottaga, och lektor Hall har under det sistförflutna läsåret varit sysselsatt med upprättandet och ordnandet av den för museet avsedda skolhistoriska avdelningen, vilken den 22 april innevarande år stod färdig att öppnas för allmänheten. Att denna avdelning fyller ett ur historisk-pedagogisk synpunkt länge känt behov, är uppenbart, och den har ock genast blivit föremål för stort intresse från allmänhetens och särskilt skolvärldens sida, tillgänglig som den i regel är fem söckendagar i veckan. Lokalerna äro belägna i källarvåningen under de förut till museet upplåtna salarna.

Tydligt är, att den sålunda tillkomna utvidgningen av skolmuseet måste medföra vissa ökade kostnader för museets upprätthållande. I främsta rummet bliva dessa nya kostnader föranledda av den längre tid, under vilken museet numera måste hållas öppet och påkalla tjänstgöring därstädes. Kostnaden för denna ökade tjänstgöring har dock ej beräknats högre än till icke fullt 900 kronor. Därtill kommer en ökning av omkring 550 kronor i kostnaderna för renhållning och städning samt belysning. Den höjning i det till svenska skolmuseet utgående anslaget, som sålunda med hänsyn till museets utvidgning beräknats bliva erforderlig, är uppenbarligen behövlig om de kostnader och det arbete, som nedlagts för att bringa den historiska avdelningen till stånd, verkligen skola lända till det resultat, som varit avsett, och överstyrelsen finner fördenskull framställningen därom väl grundad.”

Det är givetvis att beklaga, att framställningen om förhöjning av anslaget till museet ej ansetts kunna tillmötesgå i Kungl. Maj:ts proposition, då med hänsyn till museets betydelsefulla verksamhet ett bifall till centralstyrelsens hemställan om ett med 1,000 kronor förhöjt anslag måste anses synnerligen väl motiverat.

På grund härav ber jag att få hemställa,

att riksdagen måtte besluta att för budgetåret 1930/1931 höja det till svenska skolmuseet för närvarande utgående extra anslaget å 3,000 kronor, som i Kungl. Maj:ts proposition bibehållits vid detta belopp, med 1,000 kronor till 4,000 kronor.

Stockholm den 20 januari 1930.

J. P. Johansson.